

Powszechne zainteresowanie wzbudziło jego
 przemówienie z ub. niedzieli na temat reedukacji
 Niem. młodzieży. W ostatecznych konkluzjach
 nie zabrakło akcentów optymistycznych. Zazna-
 czył, że mimo obrzydliwej potęgi niem. milita-
 ryzmu niewolno nam zapominać o tradycjach
 Kanta, Goethego i Beethovena. Po klasce nastę-
 pił w młodym pokoleniu nieunikniona reakcja.
 Uwidoczniła się ona w poszukiwaniu nowych dróg
 i światopoglądów, w tym, żeby można określić,
 jako wielki głód duchowy i filozoficzny. Nie
 wolno nam dopuścić do tego, by pozostał on nie-
 zaspokojony. Konkretnym zagadnieniem, które
 stoi przed nami, a w wielkim stopniu, także i
 narodami skandynawskimi, najbliższymi Niemcom,
 jest opracowanie sposobów skierowania tych no-
 wych zainteresowań młodzieży we właściwą stro-
 nę, w ukazaniu im wielkich i porywających pers-
 pektyw życia w pokoju i dla pokoju i zaspokoje-
 nie na tej drodze najczystszych i twórczych
 impulsów. Walles zaznaczył, iż mimo wszystko
 pozostały jeszcze pewne ośrodki Niemców, hołdu-
 jących liberalizmowi - w najgłębszym, duchowym
 znaczeniu tego słowa - w którym to zadanie
 reedukacji własnej młodzieży może być powierzo-
 ne. Wychowanie Niemców przez Niemców do nowego
 życia - o to najbarziej niezawodna droga do
 odrodzenia się tego narodu. - Takie mniejwięcej
 są poglądy Wallesa. Jeśli chodzi o mnie, mu-
 szę się przyznać, że do ostatniej pory nie
 zapatrywałem się zbyt optymistycznie na możli-
 wości duchowego odrodzenia się Niemiec własnymi
 siłami. Nie znaczy to, bym lekceważył szeregi
 wielkich dokonań w Niemczech przedhitlerows-
 kich na polu wychowania. W okresie najgorszej
 inflacji spotkałem się w Hamburgu z grupą nau-
 czycieli ludowych, którzy nie otrzymując od
 rządu pieniędzy na pomoc szkolną, sami własno-